

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie 05.05.2026 nr 6-3/26/7336-3

Meie 12.06.2026 nr 9.3-4/26/3670-2

**Harku IV lubjakivikarjääri laienduse
rajamise ja töötamisega kaasneva
keskkonnamõju hindamise aruande
avalikustamise seisukoht**

Keskkonnaamet teavitas Terviseametit (edaspidi amet), et avalikustamisel on Harku IV lubjakivikarjääri laienduse rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH) aruanne, mille kohta palutakse ameti seisukohta. Amet on 14.02.2023 kirjaga nr 9.3-4/22/6116-3 KMH programmile seisukoha esitanud.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Saue vallas Hüüru külas Harku lubjakivimaardlas jätkata ehituslubjakivi kaevandamist Harku IV karjääris, millega tagada kõrgemargilise ehituslubjakivi varustuskindlus Tallinnas ja Harjumaal. Taotletava lubjakivikarjääri laienduse määraldise ja teenindusmaa pindala on 19,44 ha. Taotletava laienemise järgselt kujuneb määraldise pindalaks 48,98 ha ja teenindusmaa pindalaks 51,66 ha.

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning märgib lisaks ameti 14.02.2023 kirjas nr 9.3-4/22/6116-3 välja toodule järgmist:

1. KMH aruande mürakaartidelt nähtub, et lähimate müratundlike hoonetega aladeni levib päeval tööstusmüra nii olemasolevas olukorras kui ka 1. alternatiivis (kavandatav olukord) kuni 55 dB.

Müratundlike hoonetega aladele leviv müra ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) toodud normtasemeid. Müratundlike hoonetega aladele leviv müra vastab päeval KeM määruses nr 71 lisas 1 toodud tööstusmüra normtasemetele.

2. Ameti hinnangul tuleks eraldi mürakaartidel hinnata, milline on liikluse müra olukord enne Harku IV laiendust ja milline on pärast. Siis on võimalik võrrelda, kas ja kuidas kavandatav tegevus mõjutab müratundlike hoonetega alade müraolukorda ning kas ja kuhu oleks vaja kavandada leevendavaid meetmeid. **Käesolevaga esitatud mürakaartide järgi saab järeldada, et liiklusest levivaid müratasemeid müratundlike hoonetega aladel ületatakse (levib müratase kuni 70 dB) ning vajalik on kavandada leevendavaid meetmeid.** Kui aga Harku IV kaevandusega kaasnevad liikluse müra tasemed ei muuda müratundlike hoonetega alade müraolukorda, siis saaks müra leevendamise tegeleda väljaspool käesolevaga kavandatavat. Lisaks tekitab küsimusi mitu masinat tunnis liigub ja kas arvutused tehti korrektse masinat/tunnis arvuga (kas õige on 18,1 masinat/tunnis, 18,9 masinat/tunnis või 15 masinat/tunnis).
3. Mürakaartidel ei ole hinnatud, milliseks kujuneb Karjääri tee ääres elavate inimeste müraolukord. Seda tuleks ikkagi teha ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. Lisaks,

kui suurenevad Karjääri tee 14 paiknevasse purustus- ja sorteerimissõlme (katastriüksused 19801:001:1204 ja 19801:001:1527) töömahud, siis milliseks kujuneb selle lähedal asuvate müratundlike hoonetega alade müraolukord, ei ole praegu teada. See tuleks samuti välja selgitada ning vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. Tegemist Harku IV lubjakivikarjääri laiendusest tekkiva otsese mõjuga.

4. Ameti hinnangul tuleks praegu kehtiva seadusandluse järgi kaevandusalal levivat müra (sh transpordimüra) käsitleda kui tööstusmüra, väljaspool kaevandusalal teedel liikuvate sõidukite (sh kaevandustegevuse transpordi) müra kui liiklusemüra.
5. Ameti hinnangul tekitavad nii mürarikad tegevused kui seda on lubjakivi kaevandamine suure tõenäosusega maksimaalsetest müratasemetest tingitud häiringuid, mistõttu tuleks käitamisel maksimaalseid tasemeid täiendavalt hinnata ning vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.
6. KMH aruandes on toodud järgnev: „*Enne mürarikaste tegevuste teostamist (nt lõhkamine) on oluline karjääri lähikümbruses elavate inimeste teavitamine tööde teostamisest ja kestusest. Mitmed uuringud on näidanud, et elanike eelnev teavitamine või hoiatus valju müra sündmuse kohta võib oluliselt vähendada selle tajutavat häirivust ja negatiivset mõju inimestele. Lisaks on selliselt võimalik elanikel teha ettevalmistusi, näiteks hoida kodudes aknad suletult, et vähendada väliskeskkonnast levivaid müratasemeid siseruumides või planeerida oma tegevusi selliselt, et mürahäiring oleks neile võimalikult minimaalne.*“

Amet soovib lisaks teavitamisele tekitada karjääri poolt kontaktisiku, kelle poole kohalikud elanikud saaksid kaebuste korral kiirelt pöörduda, kes reageeriks ja nõustaks.

7. KMH aruandes on toodud järgnev: „*Juhul kui tegelik mürataseme kasv osutub prognoositust siiski suuremaks (piirnorme ületavaks) või kohalike elanike poolt laekub põhjendatud kaebusi, tuleb tegelikke müratasemeid kontrollida mõõtmistega ning rakendada täiendavaid vajaduspõhiseid mõju leevendavaid ja vähendavaid meetmeid. Ülenormatiivse müra vältimiseks on võimalik rajada müratõkkevallid mäeeraldise lõuna- ja läänepiiridele, kehtestada töö keelutsoonid ajaliste piirangutega või võtta kasutusele masinad ja seadmed, mille tekitatav helirõhutase on madalam. Siinkohal on oluline, et rakendatav meede oleks proportsionaalne ja asjakohane ning selle efektiivsust tuleb kontrollida mõõtmistega.*“ /../ „*Elamutes ja ühiskasutusega hoonetes on inimese tervise kaitseks ja ebameeldivate aistingute vältimiseks kehtestatud üldvibratsiooni piirväärtused sotsiaalministri määrusega nr 54. Karjääris läbi viidavate lõhketööde teostamisel tuleb järgida, et nimetatud määruse lisas 1 toodud elamutes kehtestatud päevaseid piirväärtusi ei ületataks (öisel ajal lõhkamisi ei teostata). Juhul, kui kohalikelt elanikelt laekub põhjendatud kaebusi lõhketöödega kaasneva vibratsiooni osas, tuleb teostada kontrollmõõtmised kaebuse esitaja asukohas.*“ /../ „*Karjääri laiendamise tulemusel ei ole oodata veetasemete langust ümbritsevat kaevudes. Juhul, kui karjääri laiendusest 500 m raadiuses esineb kaevuomanikel siiski veetaseme või veekvaliteedi osas kaebusi, tuleb teostada ekspertiis põhjuste välja selgitamiseks ning olukorra lahendamiseks.*“

Eeltoodut infot tuleks mõjutatud inimestele jagada koos kontakti ja suunistega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristiina Seiton
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Põhja regionaalosakond

51966484 kristiina.seiton@terviseamet.ee